

Gäller from 2010-06-16

Förbundsordning för Göteborgsregionens kommunalförbund

1 § Medlemskommuner

Kommunerna Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö är sammanslutna till ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige.

Medlemskommunerna är medlemmar också i Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunalförbundet skall för sina medlemmar utgöra den regionala sammanslutning för kommunernas gemensamma intressebevakning som avses i § 2 i stadgar för Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunalförbundet är tillsammans med Kommunförbundet Skaraborg, Kommunförbundet Fyrbodalen och Kommunförbundet Sjuhärad medlem i Västsvenska Kommunförbundets Samorganisation (VästKom).

2 § Förbundet har till ändamål

- att som organ för Göteborgsregionen tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och ge dem service
- att stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen
- att genom samhällsplanerande insatser och utredningar och på annat sätt verka för samordning av angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna, vari följande arbetsområden ingår
  - regionplanering
  - näringsliv/marknadsföring
  - kommunikationer
  - teknisk försörjning
  - utbildning
  - natur- och miljövård
  - bostadsförsörjning
  - sociala frågor
  - arbetsmarknadsfrågor
  - regionala verksamheters finansiering
- att med anpassning till medlemskommunernas organisation bistå kommunerna med:
  - utbildningsinsatser
  - utvecklingsaktiviteter
  - mediainsatser
- att genom Utbildningsgruppen svara för antagningen till gymnasieskolan enligt Skollag och Gymnasieförordning samt inom ramen för gällande samverkansavtal avseende gymnasieskolan medlemskommunerna emellan
- att genom Utbildningsgruppen administrera och ansvara för anordnande av lärande för vuxna enligt gällande lagstiftning, bl.a. skollag och förordning om kommunal vuxenutbildning, inom ramen för gällande samverkansavtal.”, samt,
- att i andra frågor samverka när kommunal samverkan är erforderlig.

3 § *Benämning*

Förbundet benämnes Göteborgsregionens kommunalförbund och har sitt säte i Göteborg.

4 § *Förbundsfullmäktige*

Varje medlemskommun äger utse en ledamot och en ersättare i förbundsfullmäktige. Härutöver utses – efter folkmängden vid ingången av det år val av fullmäktige förrättas – ytterligare en ledamot och en ersättare för varje fullt tal av 10 000 invånare, dock skall antalet ledamöter utsedda av Göteborgs kommun begränsas till det antal som utses av övriga medlemskommuner tillsammans ökat med en.

5 § *Förbundsstyrelse m m*

I kommunalförbundet skall finnas en förbundsstyrelse.

I kommunalförbundet skall också finnas en antagningsnämnd som svarar för antagningen enligt vad som sägs i 2 §.

I förbundsstyrelsens uppgifter ingår - utöver vad som följer av lag -

1. att övervaka att de av förbundsfullmäktige fastställda målen och planerna för förbundets verksamhet efterlevs och att förbundets löpande förvaltning handhas på ett rationellt och ekonomiskt sätt;
2. att på ett betryggande sätt handha förbundets medelsförvaltning;
3. att inom beloppsram som framgår av denna förbundsordning och förbundsfullmäktiges beslut taga upp lån och teckna borgen för lån; samt
4. att avge yttranden som ankommer på förbundet samt att underrätta förbundsfullmäktige och förbundets medlemmar om yttranden som avgivits i viktiga frågor.

Antalet ledamöter i förbundets styrelse, som benämnes Göteborgsregionens förbundsstyrelse, skall vara 22 jämte 11 ersättare. Av ledamöterna och ersättarna bör 11 respektive 5 vara i Göteborg bosatta medlemmar av Göteborgs kommun och återstående ledamöter och ersättare utom Göteborgs kommun men inom kommunalförbundets medlemskommuner bosatta kommunmedlemmar.

Mandattiden för förbundsstyrelsen och antagningsnämnden skall vara fyra år och räknas från och med den 1 januari året efter det då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet.

Kommunalförbundet får genom beslut av förbundsfullmäktige lämna över vården av en särskild angelägenhet som anges i 2 § och som inte innefattar myndighetsutövning till ett aktiebolag, en ekonomisk förening, en ideell förening eller en stiftelse.

6 § *Lån och borgen*

Förbundet får upptaga lån eller ingå borgen till ett sammanlagt belopp av 10 miljoner kronor.

7 § *Fördelning av förbundets utgifter*

Förbundets nettoutgifter enligt fastställd budget fördelas mellan medlemskommunerna i förhållande till deras befolkningsunderlag. Härvid skall användas invånarantalet vid utgången av andra året före verksamhetsåret.

8 § *Medlemmarnas andel i tillgångar och skulder*

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till deras bidrag till förbundets verksamhet under senast gångna femårsperiod.

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar skall motsvarande bestämmelser ligga till grund för beräkning av medlemmarnas andelar.

9 § *Tid för avlämnande av revisorernas berättelse*

Det åligger revisorerna att före maj månads utgång till förbundsfullmäktige avlämna sin berättelse om granskning av verksamheten under det föregående året. Fullmäktige skall bevilja eller neka ansvarsfrihet. Beslutet skall motiveras.

10 § *Uppsägning av medlemskap*

En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden skall löpa ut när förbundsfullmäktiges mandattid löper ut. Uppsägningstiden skall emellertid i intet fall vara längre än tre år eller kortare än ett år.

Efter uppsägning skall förbundsmedlemmarna söka träffa överenskommelse om ny förbundsordning. Uppnås inte enighet om ny förbundsordning, skall förbundet träda i likvidation vid uppsägningstidens utgång.

11 § *Anslagstavla*

Tillkännagivande om justering av protokoll från sammanträden och andra tillkännagivanden skall ske på Göteborgs kommuns anslagstavla.

12 § *Revisorer*

De nyvalda förbundsfullmäktige väljer fem revisorer för granskning av förbundets verksamhet. Revisorer utses för en period om fyra år.

13 § *Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet*

Förbundet skall löpande tillstålla förbundsmedlemmarna en rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling.

14 § *Budgetprocess*

Förbundsstyrelsen skall upprätta samrådsunderlag till budget för förbundets verksamhet nästföljande år samt bereda förbundsmedlemmarna tillfälle att yttra sig häröver.

Förbundsstyrelsen framlägger senast under september förslag till budget för förbundsfullmäktige, som fastställer förbundets budget för nästföljande år senast den 30 september. Samtidigt bestämmer förbundsfullmäktige de bidrag som förbundsmedlemmarna har att utge till förbundet. Besked om bidragens storlek skall omgående tillställas förbundsmedlemmarna.

15 § Tvister

Uppkommer tvist mellan förbundet, å ena sidan, samt en eller flera förbundsmedlemmar, å andra sidan, skall parterna söka lösa tvisten genom överläggningar. Part har skyldighet att ingå i överläggningar inom 30 dagar efter det att överläggningar påkallats. Försummar part detta eller leder överläggningen inte till överenskommelse, har part som begärt överläggningarna rätt att påkalla skiljeförfarande med en skiljeman. Kan parterna inte enas om val av skiljeman, skall utseendet av skiljeman hänskjutas till ordföranden i Sveriges Kommuner och Landstings styrelse.

16 § Likvidation

Har sådana ändrade förhållanden inträtt, att det vid en samlad bedömning framstår som oskäligt att en medlem av kommunalförbundet i fortsättningen skall vara bunden av sitt medlemskap i förbundet och att medlemmarna är eniga om denna bedömning, skall på begäran av förbundsmedlemmen förbundet omedelbart träda i likvidation.

Att likvidation kan bli följden av förbundsmedlems uppsägning framgår av 10 §.

Likvidationen verkställs av förbundsstyrelsen eller den som förbundsstyrelsen utser att vara likvidator.

Om förfarandet i övrigt vid genomförande av likvidationen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om likvidation i lagen 1987:667 om ekonomiska föreningar med undantag för reglerna om kallelse på okända borgenärer.

17 § Ersättningar åt förtroendevalda

Förbundsfullmäktige bestämmer om ersättning åt förtroendevalda inom förbundet.

Memorandum

1998-08-17

Förbundsordningen för Göteborgsregionens kommunalförbund och ändringar i kommunallagstiftningen m.m.

Den 1 januari 1998 upphörde kommunalförbundslagen (1985:894) att gälla. Samtidigt tillförs kommunallagen ett antal delvis nya regler om kommunalförbund genom lag (1997:550) om ändring i kommunallagen. Ändringarna är sådana att de föranleder en översyn av gällande förbundsordning. Det skall dock antecknas att äldre föreskrifter får tillämpas i frågor om kommunalförbund som bildats före den 1 januari 1998, dock längst till och med den 31 december 2002.

Kommunallagen (KL) innehåller i dess nya lydelse i 3 kap 28 § en förteckning i 17 punkter på vad en förbundsordning måste och kan innehålla. I anslutning till denna har ett utkast till reviderad förbundsordning utarbetats, bilaga.

Under hand har också diskuterats möjligheten att låta kommunalförbundet påtaga sig de uppgifter som f n ankommer på regionalt kommunförbund. Det finns inte något i stadgarna för Sveriges Kommuner och Landsting som skulle hindra att den regionala sammanslutningen utgöres av ett kommunalförbund. I utkastet har förutsatts att kommunalförbundet tilläggs de uppgifter som f n ankommer på regionalt kommunförbund.

I det följande kommenteras detta utkast paragraf för paragraf .

1 § Medlemskommuner

Alingsås kommun inträder som medlem. Medlemskommunerna förutsätts vara medlemmar också i Sveriges Kommuner och Landsting.

2 § Ändamål

Mot bakgrund att kommunalförbundet skulle kunna tilläggas de uppgifter som ankommer på regionalt kommunförbund har ändamålsparagrafen kompletterats med uppgifterna ”att stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen” samt att främja medlemskommunernas samverkan och ge dem service. Övriga uppgifter som enligt stadgarna f n ankommer på kommunförbundet rymms inom de formuleringar som i övrigt återfinns i 2 § i förbundsordningen. Samtidigt har ”regionen” preciserats till ”Göteborgsregionen”.

I förteckningen över arbetsuppgifter har ”upphandling” strukits medan ”sociala frågor” och ”arbetsmarknadsfrågor” tillförts förteckningen.

När det gäller gymnasieantagningen har Kungsbacka ingått i det av förbundet ombesörjda antagningsförfarandet medan den nya medlemmen Alingsås ställt sig utanför tillsammans med Lilla Edet.

3 § Benämning

Ingen ändring.

4 § Förbundsfullmäktige

Enligt KL 3 kap 23 § skall varje förbundsmedlem vara representerad i förbundsfullmäktige med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare skall vara lika många som antalet ledamöter. Till följd av denna föreskrift har orden ”och en ersättare” tillagts på tre ställen i texten. För varje ledamot skall det finnas en ersättare men det får inte finnas mer än en sådan för varje ledamot. Ersättare som inte tjänstgör har ovillkorlig närvarorätt vid förbundsfullmäktiges sammanträden. En ersättare som inte tjänstgör har dock inte rätt att delta i överläggningarna och ej heller i besluten. Det får ankomma på förbundsfullmäktige att bedöma hur ersättare skall kallas till sammanträdena.

5 § Förbundsstyrelse

I KL 3 kap 28 § r 2 föreskrivs att förbundsordningen skall ange förbundets organisation, organens befogenheter och inbördes förhållanden samt om interimorgan får inrättas och om förbundsstyrelsen skall få vara ställföreträdare för förbundsfullmäktige. På grund härav har förbundsstyrelsens uppgifter angivits i några punkter. Att förbundsstyrelsen handhar beredningsuppgifter samt förvaltning och verkställighet framgår av 6 kap 4 § KL.

Punkt 4 innebär att förbundsstyrelsen tilläggs befogenheter att avge yttranden när remissen ställs till kommunalförbundet. En motsvarande befogenhet har i regel tillagts kommunstyrelserna i av fullmäktige antagna reglementen. Föreskriften hindrar inte att mindre betydelsefulla yttranden avges inom ramen för den löpande verksamheten.

6– §§

Inga ändringar föreslås, bortsett från att tiden för revisorernas avlämnande av revisionsberättelsen förlängs till maj månads utgång.

10 § Uppsägning av medlemskap

Enligt KL 3 kap 26 § har en förbundsmedlem rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden skall vara tre år om inte kortare tid anges i förbundsordningen. Nuvarande föreskrift i förbundsordningen anger att uppsägningstiden skall löpa ut med utgången av mandattiden, dock i intet fall kortare än ett år. Föreskriften bör bibehållas dock att en maximal uppsägningstid på tre år bör skrivas in med hänsyn till lagens regel.

Förbundsordningen skall enligt KL 3 kap 28 § p 14 innehålla föreskriften om förfarandet vid förbundsmedlems utträde ur förbundet. Till följd härav har ett andra stycke fogats till paragrafen, vari föreslås att förbundsmedlemmarna får söka träffa överenskommelse om ny förbundsordning och – om inte detta lyckas – får förbundet träda i likvidation. En likvidation hindrar inte att två eller flera av de forna förbundsmedlemmarna bildar ett nytt kommunalförbund med liknande uppgifter. Normalt torde en medlems utträde inte föranleda annat än att kvarvarande medlemmar enas om att fortsätta verksamheten med den justering av förbundsordningen som föranleds av medlemmens utträde.

11 och 12 §§

Oförändrade i sak.

13 § Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Enligt KL 3 kap 28 § r 12 skall förbundsordningen ange förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet. Det får förutsättas att medlemmarna normalt hålls tillräckligt underrättade om verksamheten genom de representanter dessa har i fullmäktige och styrelse samt genom de informationsåtaganden som förbundskansliet ombesörjer. Styrningen och insynen genomförs också på ett naturligt sätt i samband med budgetbehandlingen. Med hänsyn härtill får det anses vara tillfyllest att i förbundsordningen skriva in en skyldighet för förbundet att lämna löpande rapporter.

14 § Budgetprocess

De föreslagna reglerna överensstämmer med tillämplad praxis.

15 § Tvister

Lagen förutsätter att förbundsordningen anger ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar.

Det finns två former för tvistelösning. Den ena är att tvist skall lösas av allmän domstol. Den varianten uppvisar den högsta graden av rättssäkerhet, är billig i den meningen att staten svarar för domarnas löner men är förhållandevis långsam. Det andra alternativet är skiljeförfarande enligt lagen (1929:105) om skiljemän, som i sak är en process i en enda instans inför en eller flera skiljemän som parterna utser direkt eller indirekt. Detta alternativ har i och för sig möjlighet att

tillgodose högsta rättssäkerhetskrav och är väsentligt snabbare än domstolsprocessen men blir ibland dyrare genom att parterna har att betala ersättning till skiljemännen för deras arbete.

Föreskrifter om skiljeförfaranden är vanliga i regionala sammanhang. Konsortialavtalen om regionala aktiebolag innehåller regelmässigt en skiljeklausul. En sådan bör därför kunna tillföras förbundsordningen. Här föreslås ett förenklat förfarande med en skiljeman, inte tre som följer av lag. Klausulen har utformats med hänsyn till att det kan vara två eller flera förbundsmedlemmar som tvistar med förbundet. Att skiljeförfarande skall föregås av överläggningar mellan parterna är naturligt. En erinran härom har dock förts in i paragrafen. Att ordföranden i Svenska Kommunalförbundets styrelse föreslagits som den som skall utse skiljemän när de tvistande parterna inte kunnat enast om valet, sammanhänger med att denne får förutsättas vara neutral och samtidigt ha tillgång till ett omfattande nätverk.

16 § *Likvidation*

Lagen förutsätter att förbundsordningen anger förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets behållna tillgångar när förbundet upplöses. I paragrafens första stycke har angivits förutsättningarna för likvidation. Bestämmelsen är hämtad från den kommunalförbunds lag som ersätts av de nya bestämmelserna i KL. Den innebär sålunda ingen förändring i sak.

Genom föreskriften i sista stycket uppdrar förbundsmedlemmarna åt förbundsstyrelsen att verkställa likvidationen. Det blir sålunda förbundsstyrelsens ledamöter som får det politiska och juridiska ansvaret för att likvidationen genomförs på ett korrekt sätt. Detta hindrar inte att förbundsstyrelsen utser en advokat eller annan lämplig person att praktiskt genomföra likvidationen. Förfarandereglerna i lagen 1987:667 om ekonomiska föreningar föreslås bli gällande vid genomförande av likvidationen i tillämpliga delar.

17 § *Ersättning åt förtroendevalda*

Lagen förutsätter att förbundsordningen reglerar ordningen för bestämmande av ersättningar åt de förtroendevalda inom förbundet. I paragrafen anges att ersättningarna skall bestämmas av förbundsfullmäktige.

Enligt KL 3 kap 28 § kan förbundsordningen också innehålla föreskrifter i följande avseenden.

- om en förbundsmedlem skall ha rätt att väcka ärenden i förbundsfullmäktige,
- om det för beslut skall krävas kvalificerad majoritet i förbundsfullmäktige och för vilka ärenden detta skall gälla,
- om en förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot i förbundsfullmäktige skall ha rätt att delta i förbundsfullmäktiges överläggningar men inte i besluten, och
- om en förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd skall få närvara vid förbundsstyrelsens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten.

Om denna typ av föreskrifter skall tillföras förbundsordningen är ytterst en politisk fråga. I bilagda utkast till reviderad förbundsordning har inte några föreskrifter av detta slag medtagits.